

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Un popor care stă pe loc

de păr. Ioan Agârbiceanu

Am numit poporul unguresc.

Toate neamurile lumii, după războiul cel mare, se frământă, fac încercări, se luptă din răzputeri să-și croiască o viață nouă, potrivită împrejurărilor de azi.

Ungurii singuri stau pe loc. Ungaria nu e nici regat, nici republică. A rămas așa cum s'a trezit din prăbușirea împărăției austro-ungare: în frunte cu un „regent“, în frunte cu grofii și baronii cari au stăpânit și înainte de 1914. — Deși țărănimea ungurească a luptat patru ani pe toate fronturile de luptă, în Ungaria nu s'a dat încă votul obștesc. Nici nu s'a făcut împărțirea pământului. Sunt și acum acolo moșii de zeci de mii de jugăre. În mâna câtorva boeri sunt trei părți din țară. Lumea veche trăește în toată puterea numai în Ungaria, dintre toate țările Europei.

Și nu sunt nici semne că conducătorii de acolo s'ar gândi la reformele democratice.

Dar Ungurii au rămas pe loc și în ce privește purtarea lor cu frânturile de popoare ce au mai rămas sub stăpânirea lor: slovaci, șvabi (germani), români, ruteni, sârbi. Deși au iscălit și ei tratatele asupra minorităților, obligându-se să dea libertate națională, în limbă, școală, biserică, altor neamuri cari trăesc cu ei, maghiarizarea acestora se continuă ca și înainte de războiu. Nu există în Ungaria școală, în care să se învețe în altă limbă, decât ungurește. Nu se tipărește nici o gazetă în altă limbă.

Mai încolo: Înainte de războiu renegații din evrei, nemți, ruteni, slovaci, erau cei mai mari unguri. Așa sunt și azi. Gazetele lor, în cari tună și fulgeră împotriva României, sunt scrise mai toate de renegați, îndeosebi de evrei.

Dar ungurii nu se schimbă și în ce privește călăuzirea lor politică. Nu înțeleg și nu vor să se împace cu tratativele de pace. Ei se văd și se cred și acum nu în țara lor adevărată, atâta cât o umplu cu neamul lor, — ci într'un fel de exil, de surghiun, și așteaptă să se plimbe din ceas în ceas, dela Budapesta la Brașov, la Sibiu, la Bistrița, la Timișoara. Sunt tari la cap, și nime nu-i poate face să se împace

cu realitatea, cu dreptatea care li-s'a dat și lor, ca și altor popoare, ajungând stăpâni pe pământul lor național.

Așa, ei au rămas între popoarele Europei, un cuib ciudat de oameni, cari au ochi și nu vor să vadă, au urechi și nu vor să audă.

Ei cred că în această nemișcare și împietrire stă tăria lor. Dar toată lumea le spune că au căzut într'o vrajă blestemată care, curând sau mai târziu, se va răzbuna tot asupra lor.

Prin cooperatie la fericire

Viața pe pământ e plină de necazuri cu cari omul trebuie să lupte mereu, pentru că să poată trăi. Iar pe de altă parte tot viața este cel mai bun dascăl pentru zilele de mai târziu, când din pilda zilelor trecute omul învață foarte multe.

După cum am zis, viața ne este dascălul cel mai credincios, care ne arată calea pe care va trebui să urmăm, pentru a ne ușura viața noastră și a familiei.

Tocmai așa s'a întâmplat și cu acei țesători de flanele din orașul Rochalde, din Anglia, care nu e departe de marele oraș Manchester; țesători săraci lipiți pământului, cari abia-și mai puteau câștiga pâinea cea de toate zilele.

Acești săraci dar cumiți muncitori, în anul 1843 s'au hotărât a înființa în acel oraș o asociație a tuturor muncitorilor, contribuind fiecare săptămânal cu câte 20 bani, pentru a se putea prevedea cu cele trebuincioase vieții de toate zilele, pe un preț mai scăzut, de cum cumpărase ei acele lucruri din alte părți.

Precum vedem, ei au fost mânați spre această asociere, de sărăcia lor, iar în afară de aceasta aveau credința hotărâtă, că acele lucruri, de cari aveau nevoie, le vor putea cumpăra cu'n preț mai mic, mai scăzut, dacă se vor întovărăși într'o societate prin care să-și aducă și să vândă acele mărfuri.

Căci știut este de oricine, că o marfă cu cât trece prin mai multe mâni, cu atâta, prețul ei este mai mare, cu atât cu cât fiecare adauge la prețul mărfii și câștigul lui.

Datorită acestui fapt acei muncitori s'au hotărât a înființa această asociație, cari

poartă numele de cooperativă de consum, care va aduce mărfurile pe un preț scăzut față de al celorlalți comercianți și cari mărfurile le va comanda direct dela fabrică, înlăturând astfel mărirea prețului cu câștigul fiecărui vânzător.

Aceste cooperative de consum, precum vedem s'au născut datorită scumpetei mari a mărfurilor, trebuincioase vieții de toate zilele, înlăturând în felul acesta pe acei mulți mijlocitori, cari se nasc între fabrică și consumator (cel care cumpără lucrurile pentru trebuințele lui).

Toate aceste câștiguri, pe carile iau acești mijlocitori, măresc veniturile lor, veniturile străinilor, pe când, datorită acestor cooperative de consum, câștigurile realizate din vânzarea mărfurilor se întorc, revin, cooperativelor, adică membrilor cari alcătuiesc aceea cooperativă de aprovizionare și desfăcerea mărfurilor.

Restituirea câștigurilor se face sub formă de primă de consum, ceea ce nu este altceva decât un fel de dividendă pe care cumpărătorul cooperativelor o primește proporțional cu valoarea cumpărăturilor pe cari le-a făcut dela cooperativă, cumpărături ce se scriu într'un carnet de consum în cursul fiecărui an.

Iată deci că prin aceste cooperative de consum facem ca din venitul pe care-l are cooperativa să se împărtășească și membrii ei.

Vedem deci că aceste cooperative de consum aprovizionează pe cooperatori cu mărfuri de prima calitate, ieftine și bune, iar la sfârșitul anului se împărtășesc din veniturile ei, ceea ce reprezintă un mare avantaj pentru fiecare membru al cooperativei.

Însă, pentru a putea ajunge dela vorbă la fapte, avem nevoie de oameni cari să fie cu dragoste de muncă și cari să înfăptuiască aceste cooperative de consum. Avem nevoie de oameni cinștiți și harnici, cari să-și pună toată puterea lor de muncă pentru ajungerea scopului fixat și pentru interesul general al membrilor ei.

Ușor se poate înființa o cooperativă de consum, în fiecare sat, dacă există cel puțin 25 membrii, cari să dorească a pune baze noi în viața satului lor, să aducă îmbunătățirea trebuincioasă locuitorilor din acel sat.

Formalitățile de îndeplinit sunt foarte ușoare, căci dela Cluj, unde există Uniunea de Cooperative „Ardealul“ se trimit toate tipăriturile necesare consti-

tuirii și se dau toate informațiile de care ar avea nevoie.

Totul este ușor, însă ne trebuie suflet și inimă, pentruca să putem duce vorba la fapte; ne trebuie omul care să înfăptuiască această mare și sistematică operă, care aduce numai și numai progres și luminarea satului nostru românesc. Aduce progres văzut cu ochii, aduce fericire, aduce mulțumire în sânul familiilor, aduce luminarea păturei noastre dela sate, dacă se înfăptuiesc aceste cooperative cari în țările din apus au schimbat fața satului, prin tot ceace poate fi binefăcător pentru omenire.

Căutați omul care să înfăptuiască aceste cooperative și în satul Dvoastre, căci bine zice proverbul că: »Omul sfințește locul«, omul își creiază fericirea pe pământ și dingolo de mormânt.

Uniți-vă, căci unirea dă putere, și duceți la bună izbândă gândul bun pe care-l lățim pe calea scrisului, luptând astfel pentru altar și cămin, după cum zice o veche zicătoare latină: Pro aris et focis certamen (= luptă pentru altare și căminuri); căci astfel urmașii noștri vor putea culege pilde bune din realizările vieții noastre, cari vor rămânea în fapte grăitoare și nu în vorbe trecătoare.

Intr'un singur gând, deci să pornim la muncă!

Olimpiu I. Barna

Sf. Părinte dela Roma a Implinit 77 de ani. În ultima zi a lunii trecute, (31 Mai) Preafericitul Părinte Papa dela Roma, a Implinit 77 de ani. Nu s'a serbat în mod oficial această zi. Drapelul papal fălăind pe castelul Vaticanului, a fost singura podoabă deosebită a acestei zile. În schimb rugăciunile credincioșilor de sub oblăduirea Sf. Părinte au sărbătorit în suflete acești 77 de ani, dorind să ajungă mulți înainte. Amintim că Preafericitul Părinte de acum, e al 261-lea urmaș al sf. Petru.

Credința fără fapte moartă este

„Căci nu ceice au auzit legea sunt drepti la Dumnezeu, ci ceice fac legea se vor îndrepta“. Din apostolul duminicii II. după Rusalii (Romani 2, 10—16).

Sf. apostol Pavel spune clar în apostolul de astăzi, că nu ceice au auzit legea sunt drepti la Dumnezeu, adecă nu aceia, cari cred numai, pentruca »credința fără fapte moartă este«, după cum ne asigură sf. apostol Iacob (2, 26), ci ceice fac legea, adecă ceice fac fapte bune, se vor îndrepta.

De aceea e bine să ne gândim astăzi cât mai bine la înțelesul adânc al acestor cuvinte ale sfântului apostol Pavel.

Sunt adecă foarte mulți între creștinii noștri cari cred că vor ajunge deadreptul în ceriuri, fiindcă ei au credință, crezând tot ceace pretinde biserica. Unora ca acestora le răspund numai atâta: Și diavolul are credință, și el crede, că este Dumnezeu, că Dumnezeu are trei fețe, pe Tatăl, pe Fiul și pe Spiritul Sfânt, și, cu toate acestea, cine ar putea susține nebunia, că diavolul este fericit?

Ori, dacă eu văd un om care susține că este creștin, prin urmare crede tot ce-i poruncește biserica, dar nu se roagă în veci, nu se spovedește, nu se cuminecă, în biserică se poartă ca-n orice altă casă, predică nu ascultă niciodată, căci, îndată începe a predica preotul, părăsește casa Domnului, — ce să zic despre un astfel de om? Se poate crede în Dumnezeu, fără de a i-ne ruga? Se poate

crede în Dumnezeu, și a-i batjocori poruncile? Nu. Cine nu se roagă lui Dumnezeu, cine nu merge la biserică, zică om că e creștin și că crede toate că i-le poruncește biserica, eu nu-i cred, nu-l crede nimenea, pentruca om cu avărat credincios numai acela este care lucrează conform poruncilor Domnului.

Precum nu se poate călători călări pe un cal de lemn la Ierusalim, întocmi așa nu putem intra în ceriuri având numai credință, fără fapte bune. Credința noastră trebuie să fie vie, adecă trebuie să producă fapte bune. De aceea zice Domnul: »Nu tot cel ce-mi zice mie: Doamne, Doamne, va intra întru împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu carele este în ceriuri« (Matei 7, 21). Măritorul ne spune clar, la Matei 25, 41—43: »Duceți-vă dela mine blăstămaților în focul cel de veci, care e gătit diavolului și îngerilor lui. Căci am flămânzit și nu mi-ai dat să mănânc, însătoșat-am și nu mi-ai dat să beau, străin am fost și nu m-ai primit, gol și nu m-ai îmbrăcat, bolnav și în temniță și nu m-ai cercetat«. Cu tot dreptul zice deci sf. Ioan Gurădeaur că omul credincios fără fapte asemenea este pomului fără fructe. Iară sf. Grigore cel Mare îi aseamănă pe unii ca aceștia cu fecioarele cele nebune, cari au uitat să-și cumpere ulei și au rămas afară dela nuntă.

Chiar de aceea, citind acestea șiruri nu te gândi la altul, ci la tine însuși. Tu crezi că ce va da omul în schimb pentru sufletul său, că numai un lucru trebuie să-și cumpere cu toate acestea cât de adeseori îți vinz sufletul diavolului, și toate le cauți, mai ales averile, la mântuirea sufletului însuși nici că te gândești! — Tu crezi, că lumea aceasta trece și poftele ei, că a te împrieteni cu lumea înseamnă a te îndușmăni cu Dumnezeu, și cu toate acestea cât de mult iubești lumea, cât de mult te nizești să-i plăci și să-i slujești! Pe altarul acestei lumi îți jefesti cinste, omenie, avere, plăcere, totul, iar lui Dum-

„Foia UNIRII POPORULUI“

Badea Ilie și a-n-a-li-z-a

Era bolnav bietul Nicu,
Și a ajuns în mare hal,
Căci a-i face analiză,
Ii cereau ceva parale,
Doctorii dela spital.
Iute scrie atunci o carte
Acasă lui Nea Ilie,
Să-i trimită cât de ngrabă
Niște Lei, că-i mare criză!
Până va scăpa odată,
De n focata analiză.
Însă nepricepând omul,
Ce-i aceea a-n-a-li-z-a,
Trimite curând cinci sute,
Și o dragă de scrisoare
În care vezi, Doamne Sfinte,
Ii dă sfat ca un părinte.
— Pentru Ana-și dau de-odată,
Macar numai dăstia-i am,
Dar pentru nemșoica Liză,
Să mori și nu-și dau un ban.
— Și așa Nenea Ilie,
I-a făcut lui bietul Nicu,
Pentru drăcoanca de Liză
Multe nopți de insomnie.

Pân' ce n' urmă a aflat,
C' a-n-a-li-z-a ba'o norii,
Nu-i nici fată, nici băiat.

Iullu Domșa

La pescuit

Era prin luna August. Călduri mari să nu ieși din casă, dela umbră. Nici câinii nu mai umblau pe uliți. Praful își ardea picioarele. Când privia-i în depărtare peste câmpie, și-se năzărea o apă înainte. Fata morgână, aceea care își face dintr'o turmă de oi, o turmă de cine știe ce dihanii, iar pe om și-l arată înalt cât o casă și frânt...

Căldurile stau așa până către eiasul cinci după amiază, apoi scad, când roiuri de musculițe ies de prin stușuri și ierburii, și par'că în avântul lor de joc, n'ar avea unde să-și petrescă decât în ochii omului.

Așa e în câmpie, căldură, praf și țânțari și numai rare locuri câte-o apă.

Azi dimineață, Tatiți venind pe la Primărie, a întâlnit pe părintele Vancu și l-a invitat ca pe la cinci după masă, să-l însoțească la pescuit la Criș.

Părintele Vancu, neavând ce face a primit zăbind propunerea lui Tatiți și zise:

„Măi Tatiți, eu numai la trei ani, odată, merg eu tine la pescuit. Sunt trei ani acum, de când n'am mai fost și nu voi mai merge decât iar peste trei“.

— „Ei... mă!...“ zise Tatiți, făcând din gură ca iepurele când îl calci pe picior și își răsuca mustetele lungi care încep a se albi.

Tatiți, e un om mititel, a fost învățător, acum e în pensie, adecă e „pensionar fără pensie“ cum zice părintele Vancu, fiindcă nu primise pensia vre-o doi ani de-arândul; merge repede de tot, cu pași mărunți. Cântă mereu în biserică cu vocea lui frumoasă, căci el a fost și cantor pe vremea când școala era confesională. Credeul și Tatăl nostru, era rezervat numai pentru Tatiți și numai atunci când Tatiți lipsea dela biserică, ceace rar de tot se întâmpla, putea să zică și un altul rugăciunile.

Încoronarea glumelor, de altfel foarte prietenești, din partea părintelui Vancu, era:

— „Mă Toadere, mă!... am ctit în „Bravo“ că odată cu schimbarea guvernului, pe tine te-a pus Mare Comisar al Guvernului pe lângă pescăriile Statului, nu știu însă dacă n'o fi minciună“.

Iar noi râdeam eu Tatiți împreună. Rar am văzut o atât de strânsă prietenie între cărturarul dela țară, și mai ales între cei dela sate.

Nu mai amintesc de glumele ce le făceau seara, la jocul de cărți, acasă, la Tatiți. Ne adunam regulat în fiecare seară la Tatiți unde eram primiți ca la noi acasă, și era o fericire desăvârșită, doar Mamiți ne mai făcea câte-o dată clipe aere când ascundea cărțile de joc

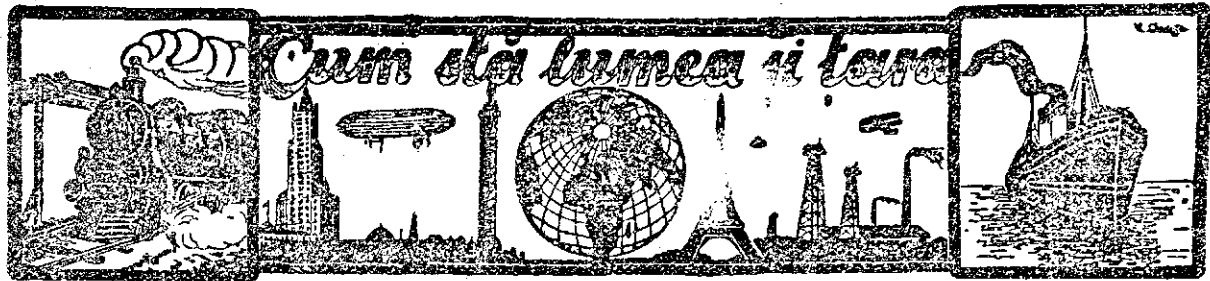
nezeu nu-i dai nimic. — Tu știi că »nici curvarii împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni« (I. Cor. 6, 9—10), și cu toate acestea de câte ori și în câte forme ai păcătuit împotriva poruncii a șasea! — Știi că ceasul morții este nesigur, cu toate acestea însă îți amâi într'una pocăința, de pe o zi pe alta, în credința, că în clipita din urmă te vei putea îndrepta! — Crezi că este iad și loc curățitor și că acolo vei avea mult de suferit, dar nici prin minte nu-ți trece să te ferești și să încunji păcatul obișnuit! — Așadar viața ta și faptele tale contrazic cu totul credința ta, așa că faci cu totul altceva decât crezi și astfel trebuie să recunoști și tu că credința ta moartă este.

Sf. Pavel spune însă și mai mult. »Căci nu ceice au auzit legea sunt drepti la Dumnezeu, ci ceice fac legea se vor îndrepta«. Cea mai bună dovadă că ceice fac legea se vor îndrepta este întoarcerea sutașului Corneliu povestită în Faptele Apostolilor la cap 10. Ni-se povestește acolo că era un bărbat oarecare în Cezarea, anume Corneliu, sutaș din ceata ce se chema italienească, cucernic și temător de Dumnezeu. Acestuia i-a apărut odată îngerul Domnului spunându-i: »răgăciunile tale și milosteniile tale s'au suit întru pomnire înaintea lui Dumnezeu«. Și i-a mai spus să trimită după Petru să-l întoarcă la credința cea adevărată și să-l boteze. Și s'a botezat Corneliu și toată casa lui.

Așadar pe Corneliu numai faptele lui cele bune l-au adus la credința cea mântuitoare. Prin urmare, chiar dacă ți-ai fi pierdut credința, faci însă fapte bune, Dumnezeu poate să-ți dea harul său preasfânt, ea să-ți revii, să-ți recâștigi din nou credința.

Ce ne trebuie deci nouă? Credința împreună cu fapte bune, credința care să nu fie numai pe buze, ci care să vie din inimă și să producă și roade, adică fapte bune.

Părintele Iuliu

Cum umblă veacul pentru bucate

Ce recolte vom avea în acest an — Rapoartele serviciilor agricole de prin județe — Ploile dela sfârșitul lui Mai au îmbunătățit sămănăturile în multe părți

Seceta cumplită din primăvară era să taie orice nădejdi de recoltă în anul acesta. Plugărima și cu dânsa dimpreună toată suflarea din țară intrase la mare spaimă. Foametea își fiutura aripile peste toate cuprinsurile și ținuturile nu numai ale României, ci ale Europei întregi. Nici în alte țări nu erau nădejdi mai bune decât la noi.

Dumnezeu s'a milostivit însă și n'a căutat la răutățile noastre. Sfârșitul lunii Mai a deschis cât de cât izvoarele văzduhului și pământul insetat a primit măcar atâta apă, ca să nu chiar pierim cu totul.

Ploi am avut și noi în Ardeal, în unele părți destul de bogate, deși nu indestulătoare. Însă și cu atâta câmpurile s'au înviorat și nădejdile de mai bine au incolțit în toate inimile. Pe Târnave, pe Mureș, la Someș, pe Crișuri, cucuruzul (porumbul) a prins un pic de putere. Unde nu era răsărit, oamenii au făcut însemnări nouă. Sapa porumbului se urmează pretutindeni. În locuri joase arată chiar bine și sunt speranțe să se facă, dacă mila lui Dumnezeu nu se va întoarce dela noi nici de-acum înainte. Pe la începutul săptămânii pe care o încheiem acum, au mai căzut

iarăși ceva ploi și ceriul se ține înnoțat. Să sperăm celea bune.

Grâul încă s'ar mai face cât de cât, ca să nu pierim de foame. Paie însă nu vom avea că spicele vor rămânea la două palme dela pământ, cum le-a închircit seceta cea lungă.

Celea mai multe ploi în țara noastră au căzut în Dobrogea. Acolo porumbul s'a refăcut chiar bine și plugarii au nădejde să aibă belșug, bineînțeles dacă seceta nu va mai reveni.

În Bucovina, prin județul Storojineț, recolta de grâu se arată la fel cu cea din anul trecut. Tot așa orzul, ovăsul. Secara mai slabă. Ea nu s'a putut reface din secetă. Multă perise încă de zăpada cea multă.

În Moldova, la Botoșani, grâul arată rău, însă ceva roadă tot va fi. Pierderea față cu anul trecut va fi cam 30 la sută. Răceala și bruma din timpul din urmă a oprit refacerea sămănăturilor. Era umezeală dar lipsea căldura.

Tot cam așa se arată veacul și prin județele Vaslui, Tecuci, Covurlui, Brăila. Ceva, ceva va fi, însă mai puțin decât în trecut.

O singură dată am văzut-o însă pe Mamiți supărată rău, dar numai odată.

Într'o noapte de sf. Ion Botezătorul, ei-neva, un necunoscut, a pus o oală de pământ, nouă, plină cu diferite lucruri, pe gardul dela uliță; iar Mamiți dimineața când a sârit oala, a lovit-o cu o bătă și spunea prin sat că de bunăseamă cineva i-o fi pus făcătura Silviei, fata ei de măritat.

S'au potolit însă și acestea dela o vreme și celce a pus oala a rămas tot necunoscut, cu toate că mă credeau pe mine cel vinovat. Nu-i vorbă nu se înșelau în gând, dar vezi, azi, îți trebuie martori la orice faptă și aci, chiar aceștia lipseau.

Iată-i!... Părintele Vancu și Tatiți cu »puștile« cum le zicea Tatiți undițelor, de-amărul, se îndreaptă spre Criș. Tatiți mai ducea o cutie cu râme iar într'un săculeț unghitele lui »speciale« pe care i le-a adus ginerele său, cel care-i mare domn, dela Bueurești.

Vorbind aprins, poate politică, trecură drumul de țară împietruit și intrară în satul nou, pe lângă grădina lui David, iar în stânga Primăria comunei Boesig și casa lui Natea. Apoi, coborîră într'o vale, căci Boesigul este așezat pe țărnișul stâng al Crișului alb, pe o ridicătură de pământ, o luară spre dreapta către căldarea de fier rachiu alui Avacum. Aici trecură puntea peste canalul morilor, cam prin locul pe unde a fost »Moara cu noroc«

despre care scrie atât de frumos scriitorul nostru din Șiria, Ioan Slavici. Merseră puțin pe malul din dreapta canalului apoi coborîră și o tăiară drept prin porumbiște pe o cărare spre Criș.

Iată-i la marginea Crișului cu undițele gata de luptă. Puseră râmele în cârligele ascuțite ca acul și lucitoare, desfăcură așa de pe codoriște, aruncară răbdarea în așteptarea norocului cu solzi.

Așteptară bună bucată pe malul Crișului, printre spini și stufiguri. Apele au fost nu de mult în creștere, iar acum fiind scăzute, pe marginea malului e numai noroi așa că ghetele pescarilor noștri forfoteau în apă și noroi.

Trecu o jumătate de oră, nimic. La undița părintelui doar, s'a mișcat odată buretele. Trecu o oră, tot nimic.

— »Mă Toadere, intrerupse liniștea aceea de mormânt, părintele Vancu, unde-s peștii, mă?»

— »Poate că-s prin vecini, la vre-o petrecere răspunse Tatiți, eu ochii țintiți la burete, ori poate că nu-s flămânzi, și de aceea nu vin la mâncarea de-a gata«.

Care încăreate cu grâu treceau vadul Crișului la arie, iar altele descărcate se auziau cum treceau huruind peste podul de fier, către gară.

Niște femei mai la o parte, scoteau cânepa din apă topită. Doi copii mai în sus de vad, umblau printre tufișuri după ouă de rață sălbatecă, iar directorul școlii cu doamna și

cu încă un dascăl mai tânăr, despre care se vorbește că-i »tare învățat« veneau cu trăsura lui Bodai, notarul, la Criș, să facă baie.

— »Mă, Petre, zise la un timp Tatiți, scoate undița și haide mai jos. Nu se poate să nu priedem chiar nimic. Mamiți mi-a zis, că nu face nimic de cină în seara asta și dacă nu aduc pește eu să mi-l frigă Silvia, rămân nesărat«.

Dar părintele Vancu, în glumă:

— »Are dreptate Mamiți« și apoi continuă: »Măi Toadere, eu am auzit, că tu nu prea ai noroc la prins pești și ea să nu vîi cu mâna goală în fața lui Mamiți, cumperi pești de pe la copiii cari pescuiesc toată ziua, iar acasă nu te mai scoți din laude, că ce pește ai prins, dar l-ai scăpat și c'o să mergi mâine după el și mergi mâine, poimâine și tot nu-l mai prinzi«...

— »Poate așa a-i face tu, dac'ai fi în locul meu, răspunse Tatiți.

Și așa vorbind, se îndepărtară bună bucată de loc, dela vad. De departe se auziau răsete de femei și bălăbăniri în apă. Era ciata lui Furdui, directorul, pe care noi l-am botezat »Dreyfus« că era mare șmecher și se ținea cu nasul tare pe sus. Pe urmă au mai venit Dna Plotoneriță cât un butoi de varză și cu fetele popii neunit.

Pescarii noștri se opriră și aruncară din nou undițele.

Vești mai bune sunt din Vâlcea și din județul Sibiu. Aici recolta nu se arată mai mică decât în anul premergător. La Vâlcea se arată chiar de calitate superioară (bob mai mare, mai frumos). La Sibiu toamnătoarele s'au ținut bine, păioasele din primăvară rău.

Precum vedem, în țară la noi, cu toată seceta cumplită din primăvară, la foame nu vom ajunge. Dumnezeu nu ne va părăsi, să pierim. Trist este însă că în celelalte părți de lume este mult mai rău decât la noi.

Se tânguiesc rău Americanii din Statele Unite, din Canada și Argentina. Seceta a fost acolo mult mai cumplită. Bucatele nu mai nădejde să se refacă. Lumea întreagă va avea de suferit din această pricină.

Hrana va trebui să fie foarte bine împărțită și la noi. De belșugul din anii premergători nici poveste. Bine va trebui să ne numărăm bucaturile, ca să nu închilim. Singura scăpare va fi cruțarea cea mai sgârșită!

Focul dela Proștea-Mare continuă cu furie

A trecut aproape un an de când s'a aprins sonda de gaz de lângă Proștea-Mare. S'au făcut multe încercări să se stingă focul, însă nici una n'a reușit. Focul continuă să ardă mereu, înghițind zi de zi o adevărată bogăție națională. Căci după socotelile inginerilor, în fiecare zi se ard înzadar, 1 milion metri cubi de gaz. Ceeace în bani face o avere de nebănuit.

Oamenii din satele cari se găsesc în apropierea focului, s'au obișnuit cu el. S'au obișnuit ca noaptea să aibă lumină în curte, pe uliță și în câmp, ca și ziua. De aceea pe ei a început a nu-i mai prea interesa focul ce arde'n vecini, sau peste deal.

De vreo câteva zile însă, focul a început să dea semne noi, ceeace a cam pus pe gânduri pe cei din jurul lui. Un sul gros de fum

negru a început să se înalțe spre cer. Acest fum care se observă mai ales ziua, a speriat pe cei din apropiere cari credeau că acesta e un semn după care cine știe ce va mai urma.

În același timp, s'au mai produs și alte schimbări, la gura focului mai ales. Gaura pe care ies gazele din pământ, s'a lărgit mult în ultimul timp. Aproape încă odată cât a fost mai înainte. Dar totodată puterea cu care ieșiau gazele din pământ, a scăzut mult. Înainte vreme gazul ieșea cu o putere mare, încât flacăra se înalța spre cer ca un sul aprins. De aici dela Blaj se vedea foarte frumos, mai ales când noaptea era întunecoasă, în partea de răsărit, coloana de gaz aprinsă.

De câteva zile însă, coloana de foc ridicată spre cer, nu s'a mai văzut. Cerul era împânzit de o lumină roșie, de credeai că răsare soarele, dar sulul de foc a dispărut. A dispărut căci după cum am spus, gaura pe care ieșiau gazele s'a lărgit, și astfel s'a micșorat și puterea cu care gazele erau aruncate în sus.

În schimb s'a mai întâmplat alteceva. S'au mai deschis încă vreo câteva guri, mai mici, pe lângă cea de până acum, și gazele au început a ieși cu furie și din aceste noi guri. Câteva zile gazele cari au ieșit prin aceste guri se înalțau ca un nor negru spre cer. Într-o noapte însă, spre sfârșitul săptămânii trecute, s'a aprins și gazele acestea, și astfel focul s'a întins pe o întindere cu mult mai mare de cum era înainte.

Față de noua situație în care se găzește focul dela Proștea-Mare, a plecat la fața locului însuși directorul minier al regiunii, d. ing. Bădulescu, pentruca să vadă cum stau lucrurile și ce-i de făcut.

A nins în țară. În săptămâna trecută s'a fost întins peste țară un frig, de credeai că acum am ieșit din iarnă. Cauza frigului acestuia a fost zăpada care a căzut în mai multe părți ale țării. A nins aproape în toate regiunile muntoase. Scriu gazetele dela București că într-o localitate de munte, zăpada a fost de un metru de înalță.

— Uite, aici e cetatea peștilor, zise Tatiți.
— Aici o fi și tata peștilor, zise părintele Vancu zâmbind.

— Aci e și mama lor, răspuse Tatiți.

Parcă de data aceasta pescarii Crișului alb, erau increzuți că norocul cu solzi va să cadă din moment în moment.

*

Soarele, obosit parcă, coboară grăbit să se ascundă după țărâmul înalt al Crișului. Căldura s'a potolit, țânțarii însă s'au sporit.

— Acum e ziua peștilor, când apune soarele, începu Tatiți.

— Ține-te, Tatiți!... strigă părintele Vancu smucind undița din apă.

Când colo, ce să vezi, o dihanie de broască verde se văieta cu glasul ei de bas în ghimpul de oțel.

— Măăă!... că norocos mai ești tu la peștil!...

— Las' c'o să te vedem pe tine, răspuse părintele Vancu, iar Tatiți ca să-și arete istețimea și priceperea în d'ale pescuitului, smuci undița lui din apă și o aruncă din nou în susul apei, privind spre părintele Vancu.

— Uite așa se aruncă o undiță...

— Aceste sunt primele lecții? îl întrebă părintele Vancu... dar Tatiți nu mai răspuse ei privea neclintit la burete și aștepta momentul norocos care nu întârzie de data aceasta.

Buretele se mișcă, odată... încă odată... mai odată...

Trage!... ce te uiți numai!... șopti părintele Vancu.

— Pssst!... nu striga că se sperie... șopti Tatiți.

Din nou se mișcă buretele și începu să fie tras spre fundul apei. Atunci Tatiți, cu sufletul pe limbă smuci undița din toate puterile dar... coborâștea se rupse și Tatiți alunecă de pe mal în apă.

— Ajutor!... strigă Tatiți. Ajutor că mă înnece!

Părintele Vancu intra și-l ridică din apă zicând cam supărat:

— L-ai scăpat...

— S'a dus fir'ar... să fie... s'a dus cu undița cu tot!.

*

S'a înnoptat. Cei doi pescari se întorc tăcuți spre casă. Tatiți, cu gândul c'o să se culească flămând, după cum i-a promis Mamăși, iar părintele Vancu, cu gândul la cei trei ani ce să o mai treacă până la o nouă încercare de pescuit, poate mai norocoasă ca aceasta, în tovărășia celui mai bun prieten, al lui Tatiți.

Vasile Flueraș

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Ce poate să facă sârguința și stafornicia

Un glăjer — adică un biet meșteșugar care tale sticla și pune ochii la ferești sau, cum se spune după regășenie, la geamuri — avea pe la sfârșitul veacului al XVIII-lea, un copil, pe care nu l-a putut trimite la școală decât un an, pentrucă era prea sărac. L-a băgat deci la măiestrie, în lucrătoria sa.

Pe când era bălat de 11 ani, i-au murit și tatăl și mama, iară el a rămas în grija unuia tutore al său. Acesta s'a socotit ce să facă cu el și pe urmă s'a hotărât să-l dea ucenic la un strungar (meșteșugar care lucrează cu strunga). Strungarul însă nu l-a ținut decât foarte puțină vreme la măiestrie, pentrucă s'a convins că copilul era prea slăbuț pentru măiestria aceasta.

Bietul copil deznădăjduit și-a luat atunci lumea în cap și nu s'a oprit până la München în Bavaria, unde a intrat ca ucenic la un șlefuitor sau lustritor de sticlă, care pregătea totdeodată și oglinzi. Fiindcă nu avea nici un ban, maestrul i-a spus că numai așa-l primește la învățătură dacă stă la el șase ani ca ucenic. Ce era să facă bietul bălat? A stat și așa. Maestrul însă l-a pus la tot felul de lucruri, și nu l-a lăsat să meargă nici la școala de ucenici, așa că bietul bălat a început să nu mai știe nici scrie, nici citi, nice socoti.

În anul al doilea al uceniciei sale, la 21 Iulie 1801 se întâmplă la casa maestrului său o foarte mare nenorocire. Casa în care locuia maestrul era ridicată din cărămidă nearsă și deodată se prăbuși, îngropând sub dărâmături și omorându-l atât pe maestru cât și pe soția lui. Bietul bălat, Iosif după nume, a rămas, bagseama l-a ferit ingerul păzitor, neatins, fiindcă se afla prin curte în clipta aceea.

Auzind regele de marea nenorocire dela München și văzându-l pe bietul bălat cum lucra din răsuputeri, ca să poată scoate de sub dărâmături pe stăpânii săi, i-s'a făcut milă de el și i-a cinstit 18 bani de aur, de câte 5 florenți.

Băiatul ce s'a socotit atunci? Hai să-și cumpere el o mașină de șlefuit sticla. Zis și făcut. Dar acuma cum să șlefuiască sticla, că maestrul său nu l-a învățat încă de loc la aceasta? Unul domn făcându-i-se milă de el, l-a cinstit câteva cărți, în care era descris cum se face șlefuirea sticlei. Dar el încă abia știa citi. Ce era de făcut? A intrat din nou ca ucenic la alt șlefuitor de sticlă și s'a pus pe muncă. Noul măiestru era mai bun decât cel dintâi, îl puneă adică din greu la lucru. În schimb însă nu-l dădea voie să citească nici un șir. Nu-l dădea nici libertate decât duminica și'n sărbători, câte 4—6 ore.

Iosif însă își lua cărțile sale, le ascundea în sân, ca să nu l-le ia maestrul și, în loc să se plimbe sau să facă prostii ca alții de seama lui, citea din greu, mai întâi câte un șir la ceas, apoi câte o pagină, pe urmă câte 20—30, până a știut citi foarte bine. Cu cât citea mai mult, cu atâta i creștea plăcerea pentru citit, așa că pe urmă citise cărțile toate și începuse a-și proba și a pune în praxă ceeace era descris în cărțile lui.

El bine, știți ce a ajuns Iosif? Auzit-ați vreodată de ocheane? De acele sticle măritoare cu cari privesc învățații stelele? Să știți, că aceste sticle măritoare Iosif le-a găcit, așa că lui au să-i mulțumească învățații că astăzi pot privi cu atâta siguranță la stele și pot spune cu sute de ani înainte, ce întunecim de soare ori de lună vor fi și câtă vreme și în care parte a lumii se vor vedea. Acest veștit fabricant de sticle măritoare a fost Iosif Fraunhofer. Numele lui rămâne veșnic și nemuritor, pentrucă el a perfecționat sticlele măritoare, prin șlefuire.

Im.

In ziua de 10 Iunie, se vor termina cursurile la toate școlile primare din țară, iar serbarea de sfârșit de an se va face la 24 Iunie.

Parlamentul se deschide în 14 Iunie. Când s'a închis ultima sesiune a parlamentului, a rămas nevotesat bugetul și alte legi urgente. Pentru votarea acestora, parlamentul se va deschide în ziua de 14 Iunie.

Monumentul lui Aurel Vlaicu. În săptămâna trecută s'a făcut desvelirea monumentului lui Aurel Vlaicu, în comuna sa natală Bîlnița, astăzi numită cu numele său. Monumentul a fost ridicat de către „Asociația aeronautică română” din București, ca o închinare adusă acestui îndrăgit al aerului, în care și-a și găsit moartea. La solemnitatea desvelirii monumentului au fost de față dl Radu Irimescu, subsecretar de stat al aerului, autoritățile județene, parlamentari, cercetași și școale, precum și armată din Orăștie și Deva. Școlile au aranjat cu acest prilej o frumoasă serbare câmpenească.

Reducerea funcționarilor. În legătură cu noul buget al țării la care lucrează cu zor miniștrii noștri, se vorbește de economii mari. Se spune că nu se vor mai scădea lefurile slujbașilor, în schimb vor fi dați afară mulți slujbași cari sau că nu sunt de lipsă ci ridică numai banii statului, sau că n'au pregătirea care se cere pentru postul pe care îl ocupă.

Documente vechi. În orașul Botoșani s'au descoperit câteva documente foarte prețuite pentru vechimea lor. Ele sunt de pe vremea domnitorului moldovean Vasile Lupu (veacul al XVII-lea). Primul document e un pergament scris în slovenește al lui Vasile Lupu, având pe el pecetea de ceară. S'au mai găsit apoi alte scrisori ale aceluiaș domnitor, precum și planul moșiei căminarului Eminovici, tatăl marelui poet Eminescu.

In urma unui cutremur s'a scufundat un sat întreg. În mijlocul săptămânii trecute, s'a întâmplat în depărtata Indie un cutremur puternic. Înainte de cutremur a căzut o ploale foarte mare, însoțită de grindină, și s'au auzit pe sub pământ sgomote puternice. Locuitorii unui sat, îngroziiți de sgomotele pe cari le-au auzit, au părăsit cu toții satul, fugând în alte părți. Numai așa au scăpat de moarte, căci imediat după sgomotele de sub pământ, a urmat cutremurul, care așa a fost de puternic încât întreg satul, care avea 150 de case, s'a scufundat. Astfel toți locuitorii satului au rămas pe drumuri.

Ne apropiem de Rusia. Între țara noastră și vecina de peste Nistru, nu au prea fost legături de pretinle. Rusia mai ales se uita cu ochi de hrăpăreață spre Basarabia, care oarecândva a fost sub stăpânirea ei. Acum mai nou însă legăturile dintre România și Rusia au început să se îmbunătățească. Astfel la conferința dezarmării dela Geneva, d. Litvinov, ministrul afacerilor streine a Rusiei, a declarat că țara sa e împotriva revizuirii tratatelor de pace, deoarece aceasta nu se poate decât prin războiu, iar țara sa s'a

declarat împotriva războiului. Tocmai așa a declarat și d. Titulescu, ministrul afacerilor streine al țării noastre. Așadar cei doi miniștri ai Rusiei și României au aceleași vederi, ceea ce-i un semn bun. Ba scrie o mare gazetă din Paris că în caz de războiu, Rusia va fi gata să sară cu armatele sale în ajutorul României.

Franța își înzestreză armata. În parlamentul francez s'a depus o lege prin care se acordă ministerului apărării naționale suma de 3 milioane franci francezi. Această sumă va fi întebuițată pentru cheltuelile militare.

Scade numărul răufăcătorilor în Italia. Italia face progrese ne mai pomenite, de când are în frunte pe dl Mussolini. Astfel s'a constatat că în anul 1932 au fost 616 mii da răufăcători, pe când în anul 1933 au fost abia 529 mii, așadar numărul răufăcătorilor a scăzut, într'un singur an, cu 87 mii, ceea ce nu s'a mai pomenit nu numai în Italia, dar nici în alte țări.

S'a prăbușit un avion lângă Cerna-Vodă. În săptămâna trecută mai multe avioane urmau să plece din București, să facă, înconjurul țării și să se întoarcă iar în capitală. Pe unul din aceste avioane se aflau doi ofițeri: căpitan Culcer și locotenent Rotaru. În apropiere de Constanța, avionul cu acești doi ofițeri a suferit o mică stricăciune și astfel au fost siliți să se coboare jos. În clipa când avionul a atins pământul, a explodat rezervorul de benzină. Întreg avionul a fost sfărmat în bucăți iar ofițerii au fost aruncați la o mare depărtare rămânând morți pe loc. Câțiva săteni cari mergeau la munca câmpului au descoperit trupurile însuflețite ale ofițerilor.

Românii din Cehoslovacia vor fi ajutoarați de țara noastră. Am mai scris noi în gazeta noastră despre foamea ce bântue în țara vecină dela Miază-Noapte. Mai ales comunele din apropierea graniței, cari sunt locuite în mare parte de români, suferă

foarte mult de pe urma foametei. Guvernul țării noastre a hotărât într'o ședință din săptămâna trecută, să vie în ajutorul fraților de peste graniță. A permis adecă să li-se trimeată din țară o cantitate de 25 vagoane porumb.

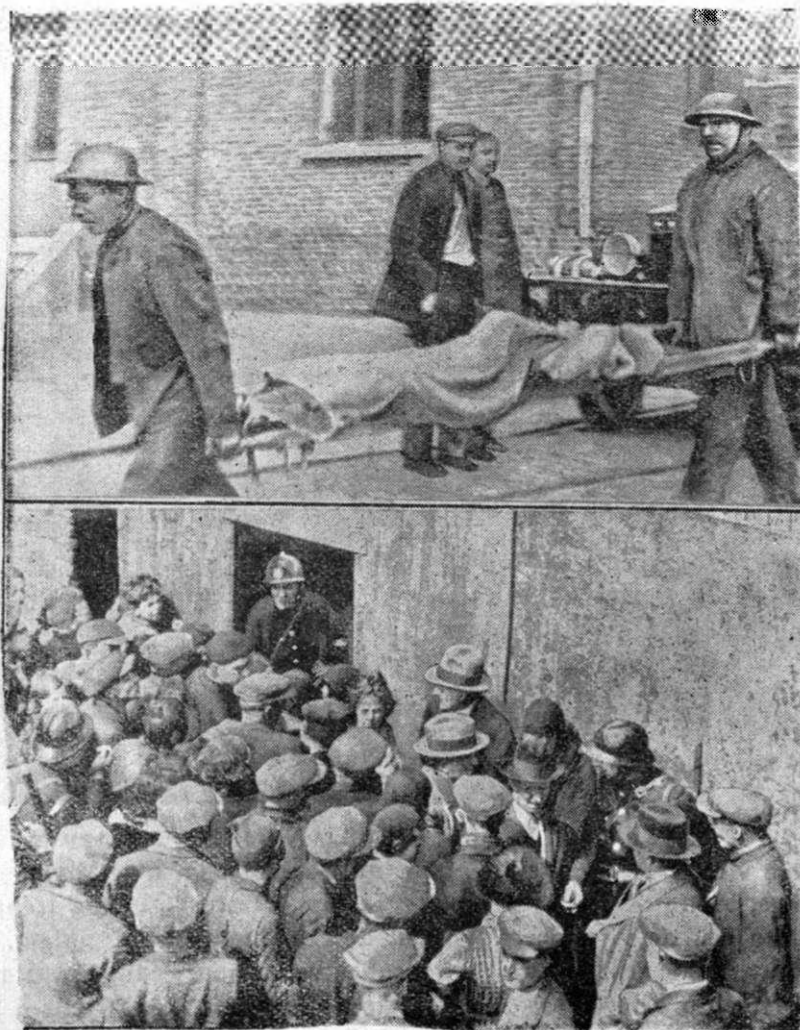
Cât cheltulesc căile ferate. Acum se lucrează și bugetul căilor ferate. Cheltuelile acestei mari instituțiuni, cu mulți slujbași și cu întinse legături în țara întregă, se urcă la suma de 9 miliarde de Lei, ceea ce face cam jumătate din cheltuelile statului nostru.

S'au deschis granițele pentru porumb. Față de marea secetă ce bântuie în țara noastră, guvernul a luat măsuri, ca să nu mai iese din țară cereale, pentruca să nu fim siliți ca în anul viitor să aducem noi din alte țări. A închis adecă granițele pentru toate cerealele. După ploile din urmă însă situația cerealelor s'a mai îmbunătățit, și mai ales porumbul se arată a da roade foarte bune. De aceea guvernul a hotărât în sâmbăta trecută, ca să se deschidă iarăși granițele, dar numai pentru porumb și țărățe. Dar și din porumb, numai acela poate fi trecut peste graniță, care s'a aflat până la 1 Iunie în șlepuri și depozitat în docuri (magazile din porturi).

Dragoste de copil. În anul 1932 era luptă înfocată între Japonia și China. Orașul Shanghai a fost bombardat de către Japonezi în decursul acestei lupte. Cu acest prilej a dispărut un cetățean ungar. Nu se știe, a murit sau a fost prins și dus în vre-un ținut îndepărtat. Fiul său a așteptat zadarnic timp de doi ani întoarcerea tatălui. Când a văzut, că așteptarea îi e zadarnică, a plecat spre acel oraș îndepărtat să-și caute tatăl. Zilele acestea a ajuns la orașul Singapore, care se află nu departe de orașul unde a dispărut tatăl său.

Nenorocirea dela Mons

Am fost arătat într'unul din numerii trecuți ai gazetei, ce mare nenorocire s'a întâmplat într'o mină de cărbuni de lângă orașul francez Mons. În partea deasupra a chipului se vede cum doi sanitari provăzuți cu căști aduc pe un nenorocit din mină. Acesta este unul dintre pușinii cari au scăpat cu viața. În chipul din jos se vede cum așteaptă rudeniile știrile despre nenorociiți din măruntaiele pământului, cari au murit aproape cu toții. Mai mult, 20 de muncitori conduși de 2 ingineri au intrat să aducă la suprafață morții, pământul s'a dărâmat însă și i-a îngropat și omorât pe toți cei 22 de binefăcători. Și ceea ce este interesant e că înainte cu o zi de nenorocire inginerii au constatat că nu este nici o primejdie. În minele de cărbuni de platră însă primejdia e foarte mare, fiindcă se adună gaz, care se aprinde prin cea mai mică scânteie produsă de o simplă lovitură cu ciocanul.

Din Belofinț-Timiș

Ziua de 28 Mai a. c. a fost zi de mare sărbătoare pentru credincioșii uniți din Belofinț. În această zi s'a făcut — pentru prima oră în parohie — prima sf. cuminecare a copilașilor de școală. Păr. Vasile Albu a pregătit copilașii pentru sf. spovedanie și cuminecare timp de două luni. În 28 Mai dimineața la orele 9 s'a început sf. liturghie la care a asistat multă lume fiind de față și credincioși ortodocși din loc. Copilașii au fost conduși de părinții și nașii lor cu luminări aprinse. După scutirea sf. Evanghelii Păr. Albu a ținut o predică frumoasă despre „lucrările sf. Spirit în sufletele oamenilor“. În loc de cuminecare s'a cântat de către școlari „Întoarce-te la Domnul“ și „Te ador Isuse“, copilașii împreună cu mamele și nașele ingenuachind înaintea ușilor împărătești.

După aceasta Păr. Albu a vorbit despre „Isus în sf. taină a cuminecării“, apoi părinții și nașele au rostit în genuchi acel „Cred într'unul Dumnezeu“ pe care l'au rostit în numele copilașilor înainte cu 7—8 ani la botezul lor. Apoi copilașii au recitat rugăciunea „Cred Doamne și mărturisesc“ după care s'a făcut sf. cuminecare, sfârșindu-se iarăși cu o scurtă predică prin care Păr. Albu îndeamnă pe copii să-l păstreze pe Isus pururea în sufletele lor, iar pe părinți și nași i-a sfătuit să ferească pe copilași de tot ce le-ar invenina sufletele, făcându-i atenți, că dănații au mare răspundere în fața lui Dumnezeu pentru sufletele încredințate lor spre grijă. — Apoi s'a împărțit copilașilor cuminecați medalii comemorative. La sfârșitul serbării s'a cântat „Creștin sunt din leagăn“, după care s'a făcut rugăciunea de mulțumire.

Celea ce am văzut și auzit ne-au impresionat până la lacrimi și ne-au întărit în convingerea, că dacă vrem să avem pace și liniște în sufletul nostru, trebuie ea pe Isus să-l alegem de stăpânul inimilor noastre.

Să obosim pentru mântuirea noastră

Sunt în țara noastră vreo câteva mănăstiri, la cari aleargă credincioșii mai ales la sărbătoarea „Adormirii Maicii Domnului“, ca să-și curățească sufletele, să primească puteri noi dela Hristos. Fac adecă pelerinaj la locurile sfinte.

Nu există excursii mai frumoase, mai neobositoare și mai atrăgătoare ca un pelerinaj la o mănăstire; căci oricum ar fi o altă excursie, totuși nu ești așa de încântat sufletește ca într'un pelerinaj spre o mănăstire; ori cum ar fi drumul de greu, de obositor, totuși simți ușurătate, iar mulțumirea sufletească crește. O putere mare te atrage spre credință, văzând pelerini venind din depărtări de peste 100 km., străbătând văi, dealuri și câmpii întinse.

Trecând prin sate, pelerinii se înmulțesc cu un număr destul de mulțumitor. Din fiecare sat în ordine, cu prapori ce fâlfâie ușor în vânt, cu icoane și cununi, fac să răsună văile de cântecele cu frumoase melodii, toate pentru mărirea și lauda lui Dumnezeu și a Preacuratei Fecioare Maria. Dacă ai avea inima cât de impietrită, totuși te năpădesc lacrimi fierbinți când vezi atâta lume mergând pe căldură cu capetele descoperite cântând și preamărind pe Preacurata. Vezi copii, oameni în vârstă, fete, feciori, babe cărunte și moși pleșuvi cu băta în mâni, coborând în văi și urcând dealuri cu spatele împovărate de desgi cu merinde.

După o cale de câteva zile, ajung la mănăstire, unde preoții cari îi așteaptă, îi binecuvântă. Din toate părțile lumea surge spre mănăstire, grăbindu-se să ajungă la chipul Maicii Domnului, care-i chiamă cu blândețe prin glasul clopotelor.

Grădinile mănăstirii se aglomerează. Preoții fac slujbe și spun predici, cari inflăcăreză sufletele poporului credincios, care nu încetează a preamări prin cântece pe Maica Domnului.

Credincioșii își întăresc credința, păcătoșii se îndreaptă spre credință, iar greutățile

și deșertăciunile lumii acesteia se îndepărtează din fața și gândul fiecăruia. Poporul se întoarce spre casă fericit de mângâierile sufletești, de tot ce a văzut la mănăstire. Deaceia din vreme pregătiți-vă pentru drumul mănăstirii.

Din Alba-Iulia

În ziua de 27 Mai a. c. Reuniunea Meseriașilor și Comercianților din localitate a avut plăcuta vizită a tovarășei ei din apropiere, a Reuniunii Meseriașilor și Comercianților din Turda.

Oaspeții au fost primiți încă la intrarea în oraș de întreg comitetul și de fanfara Reuniunii. Au fost conduși apoi la palatul Reuniunii, unde oaspeții au fost găzduiți în timpul cât au stat în Alba-Iulia. Un cuvânt de „bun sosie“ a rostit oaspeților în timpul mesei comunei dl Dr. Ioan Pop, fost ministru, președintele Reuniunii. I-a răspuns prin alese cuvinte, mulțumindu-i pentru frumoasa primire, dl Dr. Augustin Rațiu președintele Reuniunii din Turda.

După masă oaspeții au vizitat cetatea, catedrala și muzeul Reuniunii. Seara au aranjat în sala teatrului un frumos festival cu punete de cor sub conducerea dlui prof. Iasinsky din Turda, fiind admirabil cântate. Tot atât de strălucite au fost piesele „Soacra d-lui profesor“ comedie de Țințaru și „Florin și Florica“ de Alexandri.

După festival a urmat dans până în zori.

Secetă cumplită în America. Din America se anunță, că o secetă cumplită a început să bântue, mai ales în statele cari se află în partea de apus. Un val de căldură, cum de mult n'a mai fós, s'a întins peste câmpii. Toate școlii au fost închise din cauza căldurii. Din 48 de state recolta va fi complet distrusă în 20. Prețul cerealelor a început să se urce foarte mult.

„ASTRA“. Despărțământul Județan B LA J

Nr. 110—1934.

Convocare

Membrii Despărțământului Blaj al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, precum și toți iubitorii de învățătură și lumină, sunt invitați să participe la *Adunarea generală anuală* care va avea loc *Duminecă, 10 Iunie 1934*, în comuna *Făget*, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. La ora 9 dimineața ascultarea Sfintei Liturghii în biserica parohială și a predicii ocazionale.
2. Parastas de pomenire pentru marele binefăcător al »Astrei« C. Păcurar-Bianu.
3. La ora 2 după masă, deschiderea adunării în școala comunală.
4. Rapoartele anuale ale comitetului și alegerea comisiei de verificare.
5. Conferință pentru popor a d-lui Nicolae Comșa profesor la liceul de băieți din Blaj.
6. Serbări populare, expoziție de copii, concursuri de porturi și jocuri naționale.
7. Rapoartele comisiunilor și eventuale propuneri.
8. Impărțirea premiilor și închiderea adunării.

Blaj, din ședința comitetului, ținută la 31 Mai 1934.

Președinte,
ss. A. Lupeanu-Mellin

Secretar
ss. Dr. Coriolan Suciu

Marele foc dela Chikago

La Chikago, în Statele Unite Nordamericane, au ars abatoarele (beltoarele, unde se taie vitele). A fost un foc, cum nu s'a mai pomenit. Vreme de 48 de ceasuri au ars 1500 case. Peste o mie de persoane au fost rănite. Că ce a trebuit să fie în grajdurile, în cari se aflau mii de vite, porci și viței, nici închipui nu ne putem. Lângă și în legătură cu acest abator este vestita fabrică de conserve Armour, care s'a nimicit și ea toată. Interesant e că acest chip este lucrat după o fotografie pe care au trimis-o prin telegrafie fără fir în Europa. Noi suntem singura gazetă din țară care o publicăm, fiindcă ne vine direct dela Berlin.

Plante cari au miere

Dintre toate feliurile de plante ce se găsesc pe pământ, sunt unele cari au dulceață în flori. Aceasta dulceață albinele o sug și o duc în coșniță. Fabrică din ea *mierea*. Pentru aceea să și zice, că sunt *plante cari au miere*.

Nu toate florile au miere. Sunt multe plante, cari au flori frumoase și mirositoare, dar nu au miere. Astfel sunt garoafele și trandafirii bătuți. Pe acestea flori albinele nu le caută.

Sunt însă multe flori, simple, fără culori frumoase și fără miros îmbătător, dar cu miere multă. Pe acestea albinele le cercetează cu hărnicie.

Sunt și plante de acelea, cari au flori cu dulceață, dar nu sunt cercetate de albine, ori pentru că au prea puțină dulceață, ori pentru că floarea este prea adâncă și albinele nu pot ajunge la dulceață. Acestea nu se socotesc între plantele cari au miere, așa că plante cari au miere sunt numai acelea, cari pot să fie cercetate de albine și din cari dulceața poate să fie adunată.

Dintre plantele cari au miere, unele sunt plante sălbatice de câmp, altele sunt semănături din grădină, ori plante cultivate la câmp. Mai sunt și arborii și tufele din pădure și pomii roditori.

Plantele sălbatice de câmp, cari au miere sunt: *Bărbănocul* sau *Sashtul* ce crește prin păduri și tufșuri sau prin livezi. Are multă miere și albinele îl cercetează toată ziua. *Iedera*, care înflorește târziu și astfel albinele pot aduna miere multă pentru iarnă.

Mierea ursului sau *Plumânărca*, de prin pădurile umbroase; *Limba cânelui* de pe lângă drumuri; *Limba bouului* de prin fânațe și de pe marginea drumurilor și a semănăturilor; *Urda vacii* de prin locurile nisipoase, semănături și câmpuri sunt tot plante cu multă miere.

Foarte prețioase din cauza belșugului de miere ce cuprind sunt: *Păpădia*, care se găsește peste tot locul. *Mierea de păpădie* este de culoare galbenă-aurie. *Ochiul bouului* și *Floarea grâului* de prin semănături încă sunt cercetate de albine. *Mierea lor* este verzuie.

Brusturii, *Scati*, *Pălămida*, *Cicoarea*, *Tătășele*, *Macul roșu*, *Barba caprei*, *Filimicele* și *Podbeatul* sunt tot plante cu miere.

Toate soiurile de *Rapiță* au miere multă de culoare galbenă.

Urzica moartă, *Cimbrisorul*, *Minta de câmp*, *Minta broaștei*, *Solovășul*, *Mătăcina* și *Falea* sunt socotite ca celea mai bune și mai alese plante cari au miere. *Mierea culeasă* dela ele este foarte prețioasă și cu un gust minunat.

Dintre semănăturile din grădină și plantele cultivate la câmp, au miere: Florile de podoabă ca *Levănțica*, *Gura leului*, *Degetărița*, *Micșuneaua*, *Zambilele*, mai ales celea cu flori albe, *Măgheranul*,

Limba mielului, *Nemțșorii de grădină*, *Macul*, *Nalba* și *Floarea soarelui*. Dela acestea trei din urmă albinele adună mai mult polen.

Legume, ca *Fasolea*, *Bobul*, *Mazărea* și *Lința* precum și *Ceapa*, *Varza* și *Dovleceii*.

Hrișca, *Trifolurile*, *Ghisdetul*, *Troscoțelul* și *Sparceta* sunt fruntea plantelor cultivate la câmp, cari au miere, atât pentru belșugul de dulceață cât și pentru bunătațea mierei.

Dintre arborii și tufele din pădure au miere: *Arțarul*, *Fugastrul*, *Paltinul*, *Plopul*, *Ulmul*, *Cornul*, *Castanul*, *Oțetarul*, *Tetul*, *Salca* și *Salcâmul*. Mai ales *mierea de Salcâm* are o culoare deschisă și un gust minunat de bun.

Agrizul, *Zmeurul*, *Cătina de garduri*, *Isopul*, *Vița de vie*, *Alunul*, *Păducelul*, *Porumbelul*, *Scorușul*, *Afinul*, *Salba moale* și *Sângerul* încă sunt cercetați de albine. pentru *mierea* ce o cuprind florile lor.

Pomii roditori: *Cireșii*, *Vișinii*, *Prunii*, *Merii*, *Perii*, *Zarzarii*, *Caișii* și *Persecii*, toți sunt cercetați de albine, fiindcă toți au miere din belșug. Pomii înflorind de timpuriu sunt de mare folos albinelor atât pentru *mierea* de care au mare trebuință în vremea aceea, cât și pentru poleaul din flori. În schimb și albinele sunt de folos pomilor, căci îi ajută să rodească cu îmbelșugare.

În țara noastră aproape nu este colț de pământ unde să nu crească unele sau altele dintre plantele cari au miere. Feliul pământului, înălțimea locului, umezeala și altele însă înrăuresc foarte mult producerea dulceații. Astfel *Mustarul alb* are mai multă dulceață când crește în locuri vâroase, decât atunci când crește în alte locuri. *Hrișca* produce multă dulceață când crește în locuri nisipoase și mai puțină când crește în locuri vâroase, iar când crește în locuri tari și argiloase n'are dulceață aproape de loc.

Tot *Hrișca* produce dulceață numai demineața, iar mai târziu are dulceață numai câte odată când cerul e înorat și vremea e liniștită. *Sparceta* din contră are puțină dulceață dimineața și mai multă după amiază.

Plantele cari au miere, înlesnesc foarte mult prăsirea albinelor. Și pentru a se mări producția de miere a unei stupine e bine ca stuparul să cultive, fie în grădină, fie pe câmp, câte-va prăjini de pământ cu diferite plante cari au miere.

Ion Popu-Câmpeanu

Lupta contra cuscutei

Atragem atenția agricultorilor asupra acestei plante, care e o adevărată nenorocire pentru culturile de trifoi și lucernă.

Această plantă parazită, (care trăiește pe spinarea altor plante, neavând rădăcini în pământ) care e cunoscută de agricultori sub denumiri ca: torțel, tortoțel, râie, mătăsă, călbează, rocină etc. — se răspândește tot mai mult în culturile de trifoi, pentru că nu i-se dă însemnătatea cuvenită, nu se ține seamă de puterea ei de răspândire și înmulțire. — Mulți nu dau nici o însemnătate unor mici vetre de cuscută, cari apar prin trifoiști și cari pot împânzi întreg lanul în cultură.

Pentru ea să se poată lupta cu folos contra acestei plante parazite, dela început agricultorii trebuie să ia următoarele măsuri:

1. Să nu samene niciodată sămânța de trifoi sau lucernă, asupra cărora nu are siguranța de curățenie, că nu conține sămânța de cuscută. La caz contrar, e expus ca să-și infecteze singur câmpul cu torțel.

2. Să fie cu atențiune la cumpărătul sămânței, pentru ca să nu cumpere decât dela comercianți cari îi pot dovedi că sămânța e curată, din saci plombați de stațiunea agronomică și cari pot da cumpărătorului și o notă doveditoare despre curățirea sămânței ce o vând.

3. Înainte de sămănat, să-și viziteze de mai multe ori locul, ca să se convingă, că nu e infectat cu torțel, care poate apărea și pe alte plante pe cari trăiește, până ajunge pe trifoi sau lucernă.

Pentru că sămânța de cuscută odată ajunsă în pământ, poate sta acolo mai mulți ani — chiar 10 — fără a-și pierde puterea de încolțire.

4. Alt mijloc de luptă se dă în câmp, contra vetrelor de cuscută, cari nu trebuiesc cruțate, ori cât de mici ar fi.

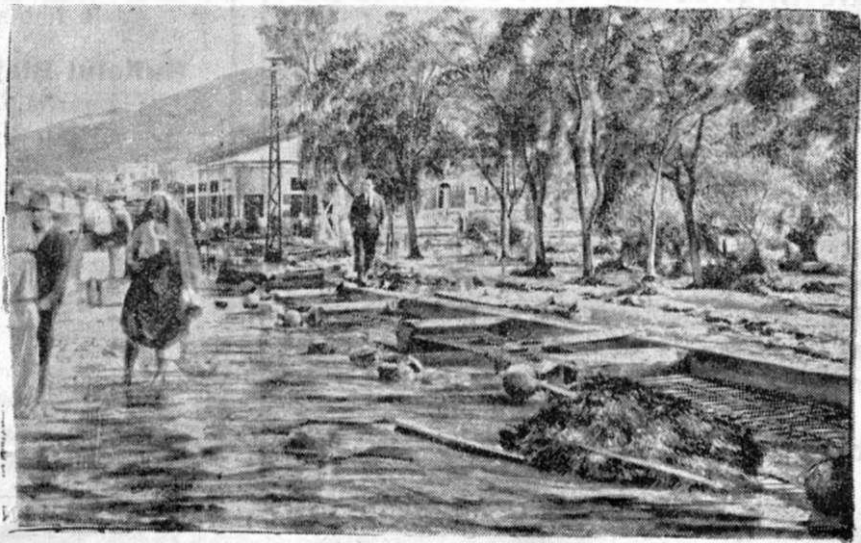
Acum, fiind timpul cel mai potrivit pentru stărpirea cuscutei în câmp, agricultorul conștiincios trebuie să ia toate măsurile de apărare, vizitând des lanul de trifoi sau lucernă, însemnându-și vetrele de cuscută.

Vetrele acestea le va cosi mai înainte, cât mai aproape de pământ. Pentru siguranța că nu se răspândește din firele de cuscută mai departe în lan, cositul vetrei îl va începe dela mijlocul ei, către margine. Și tot pentru această siguranță, va cosi și din trifoiul sămătos din jurul vetrei pe distanță de 1 metru. — Cositura se strânge astfel către mijlocul vetrei.

Cositura se strânge cu băgare de seamă în saci și se scoate afară, pentru a fi arsă. Dacă e posibil, mai bine e ca să se ardă pe

Localitate biblică înecată de ape

Orașul Tiberiada din Palestina, în nemijlocită apropiere de lacul Genezaretului, pe unde de atâtea ori a umblat Mântuitorul, făcând minuni și predicând, a fost înecat de ape. A fost adevărat, de două ori după o altă, câte o rupere de nori, în urma cărora apele năvalnice au pătruns în oraș și au nimicuit tot ceea ce le-a stat în cale. Până acuma s'au aflat 80 cadavre de ale bleșilor locuitori înecați de apele cele mari.

loo, cu paie, fiind mai sigur, ea nu pierde din firele de cuscută. Căci numai o bucăică din tulpina cuscutei, dacă ajunge în atingere cu plantele de trifoi sau de lucernă, poate să formeze o nouă vatră de cuscută.

Locul rămas gol în urma cositului se acopere cu un strat de paie, cărora li-se dă foc. După aceasta se sapa adânc terenul, răsturnând brazdele cu rădăcinile plantelor în sus.

După 2—3 săptămâni, aceste locuri se pot sămăna din nou.

Altă metodă pentru distrugerea cuscutei este următoarea:

După ce s'a scos afară cositura de pe vatră, suprafața locului se rade cu o sapă până la o adâncime de 2 cm. Răzătura se adună la mijlocul vetrei și se acopere cu un strat de pământ de 10 cm. grosime, care face să putrezească sămânțele plantelor.

Mijlocul acesta de luptă are avantajul, că se aplică ușor și nu mai e nevoie să sămănim alte ierburi, căci cotoarele plantelor din pământ vegetează (incolțesc) din nou.

Distrugerea cuscutei se face întotdeauna când este în floare. Să se distrugă de mai multe ori într'un sezon și să nu se lase să se mărească vetrele.

E în interesul agricultorilor ea să lupte în contra cuscutei, pentru a scăpa de acest dușman atât de păgubitor; și a doua oară să se știe că există și lege, care prevede aspre pedepse pentru cei cari nu se îngrijesc să ia măsuri de luptă contra cuscutei.

În regulamentul legii, la art. 11 se spune că: proprietarii lucernierelor, trifoiștilor sau fânețelor artificiale, ce s'ar constata că sunt infectate de cuscută sau plante parazite, sunt obligați să distrugă imediat vetrele infectate și zonele din împrejurul lor". Iar mai departe spune: „dacă organul de control găsește că unele lucerniere sau trifoiști ar fi prea infectate de cuscută și ar periclita și alte lucerniere învecinate, atunci el poate dispune ca astfel de culturi să fie cu totul distruse prin arături adânci și o cultură de prășitoare".

Această plantă parazită trebuie distrusă nu numai din trifoiști și lucerniere, ci și de pe răzoare, drumuri, etc., căci ușor se poate răspândi de acolo și în culturile de trifoi.

Art. 16 din Regulament, spune că: „contravenienții la aceste dispozițiuni, după ce se va proceda la constatarea contravenției în mod legal, vor fi pedepsiți conform art. 11 din legea pentru comerțul cu sămânțe de plante de nutreț, adică cu 10—50.000 lei.

Inginer agronom
Frâncu Victor

Cel mai mare tunel pe sub apă din lume

Acest tunel se află sub alvia râului Mersey din Anglia. Are o lungime de 3 kilometri și jumătate, iar lărgimea lui e de 13 metri. Leagă cu linie ferată două orașe și a-nume Birkenhead și Wallasey. Au început să-l clădească în 1925 și a fost isprăvit în 5 ani. A costat vre-o câteva milioane de lire.

Călătorie în lună

Un profesor francez a descoperit o mașinărie cu care vrea să facă o călătorie în lună. Mașinăria lui are o putere de 414 mii cai și după socotelile lui ar putea sbura în lună în vreme de 48 ceasuri. Dacă ar vrea să zboare în Lucașfăruș de dimineața, i-ar trebui 48 zile și 20 de ceasuri. Drumul înapoi l-ar face cu aceeași putere de sbor și tot în atâta timp.

Combaterea dușmanilor pomilor roditori

Printr'o hotărâre ministerială s'au format în întreaga țară 12 regiuni de luptă în contra dușmanilor pomilor roditori. Aceste regiuni de luptă sunt în județele: Tîghina, Bala, Bistrița, Maramureș, Satu-mare, Hunedoara, Gorj, Argeș, Muscel, Dâmbovița, Putna și Sibiu.

Fiecare regiune e formată din una sau mai multe centre de luptă, iar fiecare centru din mai multe puncte și în fiecare punct lucrează câte o echipă. Fiecare echipă are 2 secțiuni: Una de curățit, altoit și cules, iar alta de întrebuițare a leacurilor de vindecare a boalelor și apărare în contra dușmanilor pomilor. În județele unde nu este centru de luptă, toată lucrarea de apărare a pomilor e pusă sub conducerea prefectului județului.

Căți locuitori are Jud. Târnava-Mică. La 1 Ianuarie a. c., județul T.-Mică avea 154525 locuitori. În decursul acelei luni s'au mai născut 375 și au murit 249. Adecă s'au născut mai mult cu 126 locuitori. S'au încheiat 165 de căsătorii și au divorțat 3 perechi. — Blajul avea la aceeași dată 4812 locuitori. S'au mai născut în decursul lunii 6, și au murit 8 persoane. Nu s'a desfăcut nici o căsătorie.

Redactor: IULIU MAIOR.

Cețiți și răspândiți
„UNIREA POPORULUI“

Central University Library Cluj

Cetiri folositoare

Avem de vânzare colecții din gazeta noastră „Unirea Poporului“, anii 1926—1933, cari cuprind o mulțime de învățături creștinești, economice și plugărești, precum și povestiri frumoase, poezii, piese de teatru pentru popor și alte asemenea.

Colecțiile sunt broșate pe fiecare an în parte.

Prețul unei colecții 100 Lei, trimisă acasă la cetitor, cu poșta plătită de noi.

Se recomandă mai ales pentru bibliotecile populare, școlare și parohiale.

Colecțiile se trimit numai după primirea prețului. Doritorii se vor adresa la

„Unirea Poporului“
în Blaj

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo 250 Lei
Legat întreg în pânză, aurit 340 „
LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ

Cărți de învățatură și petrecere

La Librăria Seminarului Teologic din Blaj se află de vânzare următoarele cărți scrise pe înțelesul tuturor de Alexandru Lupeanu-Melin, directorul gazetei „Unirea Poporului“:

Sămânța viitorului, îndemnuri luminoase pentru părinți, cum să-și crească copiii în frica lui Dumnezeu, spre binele lor și al neamului Lei 3—

În pragul vremii, învățături pentru săteni în timpul de prefaceri prin cari a trecut lumea dela războiu încoace 10—

Blajul istoric în icoane sau oglinda în care se vede întreg trecutul de jertfe și de lupte al vestitului oraș românesc dela îmbinarea Târnavelor 10—

Sufletul Blajului o cuvântare lămurită, în care se arată sufletul creștinesc și româ-

nesc pe care l-au avut arhiepiscopii și cărturarilor cel mari ai Blajului 8—

Copil în războiu, povestiri frumoase din zilele pline de dureri ale marelui războiu 2—

Cărlig vine pe Suru, piesă de teatru pentru reprezentațiile de prin sate, plină de haz, care face multă voie bună 5—

De pe Secaș, poezii populare foarte vechi, culese în comuna Roșia de Secaș de un cărturar de de mult 8—

Cartea Crailor sau cântecele Iroziilor la Nașterea Domnului 10—

Banii se trimit prin poștă, pe înainte, cu mandat postal, adaogându-se și câte 2—3 lei pentru poștă de fiecare carte dacă se cer separat. Toate cărțile împreună 60 Lei și poșta o plătește librăria.

Se cer dela

Librăria Seminarului Teologic, Blaj